Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту»

I. Визначення проблеми

Україна є Стороною Міжнародної Конвенції по захисту Чорного моря від забруднення, підписаної від імені України у м. Бухаресті 21 квітня 1992 року представниками Болгарії, Грузії, Росії, Туреччини, Румунії та України та ратифікованої постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 року № 3939-XII. Договір визначає зобов'язання цих держав у частині зменшення і контролю забруднення Чорного моря, а також проведення їх моніторингу та оцінки для захисту морського середовища.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері використання, відтворення та охорони морського середовища і природних ресурсів морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України покладено на Державну екологічну інспекцію України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи.

Відповідно до абзацу другого пункту 9 частини першої статті 15 Закону України «Про морські порти України» Адміністрація морських портів України утворюється з метою забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища, у тому числі шляхом участі в межах визначеної законодавством компетенції у виявленні випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.

Порядок взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відсутність Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту» сприяє маніпулюванню та різному трактуванню до підходів реагування та вжиття заходів впливу у разі виявлення випадків скидання

суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії морського порту.

Проблема, яку пропонується вирішити є важливою, оскільки відновлення екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах в комплексі із заходами організаційного, правового, економічного впливу, сприятиме формуванню водно-екологічного правопорядку і забезпеченню екологічної безпеки України, а також більш ефективному, науково обґрунтованому використанню вод та їх охороні від забруднення, засмічення та вичерпання.

З огляду на зазначене, з метою забезпечення реалізації пункту 10 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 6 вересня 2018 р. № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 17 жовтня 2018 р. протокол № 42 (реєстраційний номер від 17.10.2018 № 38913/1/1-18) потребує розроблення та затвердження в установленому порядку проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту».

Запропонована редакція нормативно-правового акту узгоджена з вимогами чинного природоохоронного законодавства, зокрема: законами України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про морські порти України» Водним кодексом України, Кодексом торговельного мореплавства України, Міжнародною конвенцією по запобіганню забруднення із суден 1973 року з поправками 1978 року (MARPOL 73/78).

Порядок визначає механізм взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України та її територіальних і міжрегіональних територіальних органів із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки здійснення заходів державного нагляду (контролю) відбувається у відповідності до вимог встановлених законодавством. У

сучасному законодавстві відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Метою розроблення проекту акту є:

визначення механізму взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту;

прозоре та неупереджене проведення перевірок;

зменшення ризику корупційних зловживань;

реалізація пункту 10 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 6 вересня 2018 р. № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 17 жовтня 2018 р. протокол № 42 (реєстраційний номер від 17.10.2018 № 38913/1/1-18);

відновлення екологічної рівноваги в межах акваторії порту в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

III Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечує досягнення цілі. Залишається не реалізованим пункт 10 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 6 вересня 2018 р. № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 17 жовтня 2018 р. протокол № 42 (реєстраційний номер від 17.10.2018 № 38913/1/1-18) Відсутній механізм взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища

	у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту. Не сприяє відновленню екологічної рівноваги в територіальних та внутрішніх морських водах та наповненню державного бюджету.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Забезпечує прозоре та неупереджене проведення перевірок. Зменшує ризик корупційних зловживань. Встановлює чіткий та єдиний механізм взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту. Сприяє відновленню екологічної рівноваги в межах акваторії портів в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	**Вигоди**	**Витрати**
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Встановлення чіткого та єдиного механізму взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту. 2. Забезпечення екологічної безпеки в межах акваторії порту, а	Відсутні

	також більш ефективне, науково обґрунтоване використання вод та їх охорона від забруднення, засмічення та вичерпання.	

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Покращення якості морської води. 2. Забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життєдіяльності людини. Попередження забруднення та засмічення морських вод.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні оскільки проблема залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1.Прозоре та неупереджене проведення перевірок. 2. Зменшення ризику корупційних зловживань.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання[1]

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	4737*	-	-	4737
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100 %	-	-	100%

* Кількість перевірок плавучих транспортних засобів за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства протягом 2015-2018 років.

Для проведення оцінки вигод і витрат

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Встановлює єдиний механізм взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту. Знижується ризик корупційних зловживань.	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	50,3 млн. грн.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

За кількість суб'єктів господарювання середнього підприємництва (170) умовно прийнято кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів морських вод України за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства протягом 2015-2018 роки:

у 2015 році: 57 претензій на загальну суму 7874,863 тис. грн.;

у 2016 році: 26 претензій на загальну суму 822,367 тис. грн.;
у 2017 році: 12 претензій на загальну суму 11152,380 тис. грн.
у 2018 року: 75 претензій на загальну суму 30470,857 тис. грн.
**В середньому на одного судновласника (7874,863 тис. грн. + 822,367 тис. грн. + 11152,380 тис. грн. +30470,857)/170 = 296,003 тис. грн.*

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	296,003 тис. грн.*
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	296,003 тис. грн..
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	170

11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), гривень	50,3 млн. грн.

IV Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	Визначені цілі не можуть бути реалізовані через невідповідності положень чинних нормативних актів.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Збереження ситуації, яка існує на цей час	Немає	Немає	На сьогодні відсутній єдиний механізм взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту. Існує ризик корупційних зловживань

Альтернатива 2 Прийняття проекту акту	Забезпечення стабільного наповнення державного бюджету	Додаткових фінансових витрат не передбачається. У разі прийняття акту: для держави – передбачається стабільне наповнення державного бюджету. Для громадян витрати не передбачаються. Для суб'єктів господарювання витрати передбачаються у разі порушення вимог природоохоронного законодавства. Організаційне, матеріально-технічне забезпечення дій у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту здійснюватиметься Державною екологічною інспекцією України та адміністрацією морських портів в межах	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить однозначні прозорі вимоги щодо узгодженості дій у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту

		відповідного бюджетного фінансування	

V Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту»:

визначить механізм взаємодії Адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції України із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту;

забезпечить прозоре та неупереджене проведення перевірок;

зменшить ризик корупційних зловживань;

забезпечить реалізацію пункту 10 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 6 вересня 2018 р. № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 17 жовтня 2018 р. протокол № 42 (реєстраційний номер від 17.10.2018 № 38913/1/1-18);

сприятиме відновленню екологічної рівноваги в межах акваторії порту в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

Для впровадження цього акта необхідно розробити та затвердити Порядок взаємодії адміністрації морських портів та Державної екологічної інспекції із забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища у разі виявлення випадків скидання суднами (плавзасобами) забруднюючих речовин у межах акваторії порту.

Проектом акта пропонується, зокрема:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційному веб-сайті Держекоінспекції.

VI Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання регуляторного акту органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевого бюджетів.

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна екологічна інспекція України, територіальні та міжрегіональні територіальні органи

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,5 годин	64,62 грн.	1	170	5492,7
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	4	64,62 грн.	1	170	43941,6
виїзні	8	64,62 грн.	1	170	87883,2
3. Підготовка, затвердження та					

опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	8	64,62 грн.	1	170	87883,2
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	2	64,62 грн.	1	170	21970,8
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): _____ _____ _____	-	-	-	-	-
Разом за рік	39	X	X	X	247 171,5
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	1 235 857,5

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

VII Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

розмір надходження до державних та місцевих бюджетів – залежить від кількості та ступені тяжкості порушень вимог водоохоронного законодавства, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту - 170;

кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плавучих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України;

сума пред'явлених збитків;

сума відшкодованих збитків;

розмір коштів і часу, що витрачатимуться судновласниками, пов'язаними з дією акту – середній;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційному веб-сайті Держекоінспекції.

IX Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, в тому числі у разі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

В.о. Голови Державної
екологічної інспекції України **І. ЯКОВЛЄВ**

«____»_____2019 року